

Μνήμων

Τόμ. 42 (2025)

Μνήμων

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΝΗΜΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ, Πολεμώντας τη λήθη: Εθνικό αφήγημα και προεστιασμένη ιστοριογραφία στη Γαλλία των Βουρβόνων ● ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΟΥΡΗΣ, Διασχίσεις στην εδραίωση του φορολογικού μηχανισμού στην επαναστατημένη Πελοπόννησο μέσα από το παράδειγμα της επαρχίας Πύργου ● ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΚΚΙΝΑΣ, Η «τρακτούργια» του καπετάν Κώστα. Ιστορία μιάς φήμης ● ΣΠΥΡΙΔΟΥΑ ΠΥΡΡΙΑΗ, Μουσειολογική επισκόπηση του περιοδικού *Προμηθεύς* (1890-1892): Το Φωτιστογραφικό Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών και μουσεία Φυσικών Επιστημών του εξωτερικού στο τέλος του 19ου αιώνα ● ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΕΔΕ, «Το μάνιλερ και την λόγην αντικαθιστά το ψηφροδέλιον και η πέννα». Η ψήφος του στρατού στις εκλογές του 1920 ● ΚΩΣΤΗΣ ΓΚΟΤΣΙΝΑΣ, «Η μάστιγα των ναρκωτικών»: Καταναλωτικές τάσεις και κοινωνικοί φόβοι στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης ● ΝΙΚΟΣ Ε. ΑΛΕΒΥΖΑΚΗΣ, Η μελέτη της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και του θαλάσσιου περιβάλλοντος στη διαδρομή της επιστημονικής σκέψης.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, Νεοελληνική ιστορία και εκδόσεις στον Μεσοπόλεμο ● ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Το πρόσφατο παρελθόν στην ιστοριογραφία και την εκδοτική παραγωγή του ελληνικού Μεσοπολέμου ● ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΖΙΓΡΑΣ, Εκδοτική παραγωγή, ιστορικά βιβλία και Αριστοτέλη στη μεσοπολεμική Ελλάδα ● ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, Προς μια επισκόπηση της εκδοτικής παραγωγής του Μεσοπολέμου για την ιστορία του Νέου Ελληνισμού.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ, Οι σπουδές για την Ελληνική Επανάσταση και η ανανέωση της διδασκαλίας της στην εκπαίδευση ● ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δεκεμβριανά: Η απαγόρευση του συλλαλητηρίου στο Σύνταγμα.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΕΙΣ

Βασιλική Χ. Τζώγα, Χριστίνα Αγραμνώνη, Γιώργος Β. Νικολάου, Δημήτρης Δημητρώπουλος, Καλλιόπη Γερονιμάκη, Σίμος Μπόζικης, Χριστίνα Κουσιούρη, Χρήστος Χατζημωσήφ, Θάνος Αγγελόπουλος

42

ΑΘΗΝΑ 2025

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΜΝΕ Μνήμων

doi: [10.12681/mnimon.44982](https://doi.org/10.12681/mnimon.44982)

Copyright © 2026

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΕΜΝΕ Μνήμων. (2025). ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. *Μνήμων*, 42, 7-10. <https://doi.org/10.12681/mnimon.44982>

ΜΝΗΜΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ, Πολεμώντας τη λήθη: Εθνικό αφήγημα και προτεσταντική ιστοριογραφία στη Γαλλία των Βουρβόνων ✪ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΟΥΡΔΗΣ, Δυσχέρειες στην εδραίωση του φορολογικού μηχανισμού στην επαναστατημένη Πελοπόννησο μέσα από το παράδειγμα της επαρχίας Πύργου ✪ ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΚΚΩΝΑΣ, Ή «τραϊτούργιάν» τοῦ καπετάν Κώττα. Ἱστορία μιᾶς φήμης ✪ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΠΥΡΙΠΓΗ, Μουσειολογική επισκόπηση του περιοδικού *Προμηθεύς* (1890-1892): Το Φυσιογραφικό Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών και μουσεία Φυσικών Επιστημών του εξωτερικού στο τέλος του 19ου αιώνα ✪ ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΕΔΕ, «Το μάνλιχερ και την λόγχην αντικαθιστά το ψηφοδέλτιον και η πέννα». Η ψήφος του στρατού στις εκλογές του 1920 ✪ ΚΩΣΤΗΣ ΓΚΟΤΣΙΝΑΣ, «Η μάστιγα των ναρκωτικών»: Καταναλωτικές τάσεις και κοινωνικοί φόβοι στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης ✪ ΝΙΚΟΣ Ε. ΑΛΕΒΥΖΑΚΗΣ, Η μελέτη της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και του θαλάσσιου περιβάλλοντος στη διαδρομή της επιστημονικής σκέψης

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, Νεοελληνική ιστορία και εκδόσεις στον Μεσοπόλεμο ✪ ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Το πρόσφατο παρελθόν στην ιστοριογραφία και την εκδοτική παραγωγή του ελληνικού Μεσοπολέμου ✪ ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΖΙΩΓΑΣ, Εκδοτική παραγωγή, ιστορικά βιβλία και Αριστερά στη μεσοπολεμική Ελλάδα ✪ ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, Προς μια επισκόπηση της εκδοτικής παραγωγής του Μεσοπολέμου για την ιστορία του Νέου Ελληνισμού

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ, Οι σπουδές για την Ελληνική Επανάσταση και η ανανέωση της διδασκαλίας της στην εκπαίδευση ✪ ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δεκεμβριανά: Η απαγόρευση του συλλαλητηρίου στο Σύνταγμα

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Βασιλική Χ. Τζώγα, Χριστίνα Αγριαντώνη, Γιώργος Β. Νικολάου, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Καλλιόπη Γερωνυμάκη, Σίμος Μποζίκης, Χριστίνα Κουλούρη, Χρήστος Χατζηιωσήφ, Θάνος Αγγελόπουλος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Περιοδικό *MNHMON*

ΤΟΜΟΣ 42 (2025)

SOCIETY FOR THE STUDY OF MODERN HELLENISM

Journal *MNIMON*

VOLUME 42 (2025)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Λίνα Βεντούρα, Κατερίνα Δέδε, Βαγγέλης Καραμανωλάκης,
Γιάννης Κόκκωνας, Κώστας Λάππας,
Χρήστος Λούκος, Σοφία Ματθαίου

Επιμέλεια του τόμου: Βαγγέλης Καραμανωλάκης

Φιλολογική και τυπογραφική επιμέλεια: Σωκράτης Πουλής

<http://www.emne-mnimon.gr>

<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/mnimon>

Για αλληλογραφία: Κατερίνα Δέδε, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ),
Βασιλέως Κωνσταντίνου 48, 116 35 Αθήνα

Για εμβάσματα: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος,
IBAN: GR8301101040000010429625782,
Δικαιούχος: Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού

e-mail: emne.mnemon@gmail.com

Κεντρική διάθεση εκδόσεων: Βιβλιοπωλείο – Εκδόσεις «Παρασκήνιο»,
Χρήστος Μαρίνης, Ζωοδόχου Πηγής 85, 114 73 Αθήνα,
τηλ.: 210 3648170, 210 3648197, e-mail: marinisb@gmail.com

Correspondence: Katerina Dede, National Hellenic Research Foundation,
48 Vassileos Constantinou Avenue, 116 35 Athens

Subscriptions: National Bank of Greece,
IBAN: GR8301101040000010429625782,
Beneficiary: Society for the Study of Modern Hellenism

e-mail: emne.mnemon@gmail.com

Distribution: Bookstore – Publications «Paraskinio», Christos Marinis
85, Zoodochou Pigis Street, 114 73 Athens, Greece,
tel.: 210 3648170, 210 3648197, e-mail: marinisb@gmail.com

ISSN 1105-3917

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μελέτες

- ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ, Πολεμώντας τη λήθη: Εθνικό αφήγημα και προτεσταντική ιστοριογραφία στη Γαλλία των Βουρβόνων . . . 11-34
- ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΟΥΡΔΗΣ, Δυσχέρειες στην εδραίωση του φορολογικού μηχανισμού στην επαναστατημένη Πελοπόννησο μέσα από το παράδειγμα της επαρχίας Πύργου 35-58
- ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΚΚΩΝΑΣ, Ή «τραϊτούργια» του καπετάν Κώττα. Ίστορία μιᾶς φήμης 59-83
- ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΠΥΡΙΠΥΛΗ, Μουσειολογική επισκόπηση του περιοδικού *Προμηθεύς* (1890-1892): Το Φυσιογραφικό Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών και μουσεία Φυσικών Επιστημών του εξωτερικού στο τέλος του 19ου αιώνα 85-107
- ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΕΔΕ, «Το μάνλιχερ και την λόγγην αντικαθιστά το ψηφοδέλτιον και η πέννα». Η ψήφος του στρατού στις εκλογές του 1920 109-128
- ΚΩΣΤΗΣ ΓΚΟΤΣΙΝΑΣ, «Η μάστιγα των ναρκωτικών»: Καταναλωτικές τάσεις και κοινωνικοί φόβοι στην Ελλάδα της Μεταπολίτευσης 129-148
- ΝΙΚΟΣ Ε. ΑΛΕΒΥΖΑΚΗΣ, Η μελέτη της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και του θαλάσσιου περιβάλλοντος στη διαδρομή της επιστημονικής σκέψης 149-174

Αφιέρωμα στις εκδόσεις για τη νεοελληνική ιστορία στον Μεσοπόλεμο (1922-1936)

- ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, Το έντυπο παρελθόν: Νεοελληνική ιστορία και εκδόσεις στον Μεσοπόλεμο 175-185
- ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, «Του χρόνου ο ψυχρός έλεγχος»: Το πρόσφατο παρελθόν στην ιστοριογραφία και την εκδοτική παραγωγή του ελληνικού Μεσοπολέμου 187-209

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΖΙΩΓΑΣ, «Γιατί τα σοσιαλιστικά βιβλία τραβιούνται πολύ...»: Εκδοτική παραγωγή, ιστορικά βιβλία και Αριστερά στη μεσοπολεμική Ελλάδα	211-232
ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, «Πολύφωνη αρμονία»; Προς μια επισκόπηση της εκδοτικής παραγωγής του Μεσοπολέμου για την ιστορία του Νέου Ελληνισμού	233-255

Προσεγγίσεις

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΚΟΣ, Οι σπουδές για την Ελληνική Επανάσταση σήμερα και κάποιες σκέψεις για την ανανέωση της διδασκαλίας της στην εκπαίδευση.	257-263
ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δεκεμβριανά: Η απαγόρευση του συλλαλητηρίου στο Σύνταγμα	265-279

Βιβλιοκρισίες

Béatrice Blandin – Ferdinand Pajor – Marie Bagnoud (επιμ.), <i>Γενεύη και Ελλάδα. Μία φίλια στην υπηρεσία της ανεξαρτησίας</i> , Αθήνα, Fondation Hardt, Musée d'art et d'histoire de Genève, École suisse d'archéologie en Grèce, Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα, 2022, 200 σ. (Βασιλική Χ. Τζώγα)	281-288
Τζελίνα Χαρλαύτη (επιστ. επιμ.), <i>Ιστορία των επιχειρήσεων Ωνάση, 1924-1975</i> , Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης – Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών / ΙΓΕ, Ηράκλειο, Πανπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2023, 704 σ. (Χριστίνα Αγριαντώνη)	289-297
Ελευθέριος Π. Περρωτής, <i>Διαθήκες Κορώνης Μεσσηνίας της Οθωμανικής περιόδου (1836-1862). Παραδοσιακές δομές και αστικός εκσυγχρονισμός</i> , Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Κοσμητεία Φιλοσοφικής Σχολής, 2023, 398 σ. (Γιώργος Β. Νικολάου)	297-304
Παναγιώτης Τσακόπουλος, <i>Mora, άλλοτε Πελοπόννησος. Χωρική συγκρότηση και μορφολογία της πόλης κατά την οθωμανική κυριαρχία</i> , Αθήνα, Reflections Architects' Files, 2023, 1.248 σ. (Δημήτρης Δημητρώπουλος)	304-307

Juan Carmona-Zabala (επιμ.), <i>Commodities in History. Theoretical Reflections and Empirical Case Studies</i> , Ρέθυμνο, Institute for Mediterranean Studies, 2023, 403 σ. (Καλλιόπη Γερωνυμάκη)	307-314
Το ελληνικό ξενοδοχείο στη λογοτεχνία (από τον 19ο στον 20ό αιώνα): αναπαραστάσεις, γεωγραφίες και μικροϊστορίες της κοινωνικής μεταβολής. Για τον συλλογικό τόμο: Χρύσα Μαρίνου – Αθανάσιος Δημάκης (επιμ.), <i>Ιστορίες ξενοδοχείων: Η ανάδυση του ελληνικού ξενοδοχείου στη λογοτεχνία, χ.τ.</i> , Εκδόσεις ΕΑΠ, 2023, 135 σ. (Σίμος Μποζίκης)	315-319
Λύντια Τρίχα, <i>Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος. Ο εμπνευστής του συνταγματικού κράτους</i> , Αθήνα, Πατάκη, 2024, 784 σ. (Χριστίνα Κουλούρη)	319-324
Χριστίνα Αγκριαντώνη, <i>Ερμούπολη Σύρου, 1823-1940: Μία πρόωγη βιομηχανική πόλη στο Αιγαίο</i> , τ. Α'-Β', Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών / Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Αθήνα 2024, 1.074 σ. (Χρήστος Χατζηιωσήφ)	324-330
Χρήστος Τριανταφύλλου, <i>Η δεύτερη ζωή του Ελευθέριου Βενιζέλου: οικοδομώντας έναν εθνάρχη (1936-1967)</i> , Αθήνα, Εκδόσεις Θεμέλιο, 2025, 350 σ. (Θάνος Αγγελόπουλος)	330-335

ΜΝΗΜΗ ΑΛΕΞΗ ΠΟΛΙΤΗ
(8.3.1945-11.4.2025)

Ανακοίνωση Δ.Σ. ΕΜΝΕ – περ. <i>Μνήμων</i>	337-338
Ένας διανοούμενος που μοιραζόταν απλόχερα τις γνώσεις του: αποχαιρετισμός του Χρήστου Λούκου στον Αλέξη Πολίτη	338-340
Κείμενο του Αλέξη Πολίτη στην παρουσίαση του βιβλίου του Χρήστου Λούκου, <i>Η Ερμούπολη της Σύρου (1821-1950)</i>	340-346

Χρονικό της Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού
2025

Α'. Συναντήσεις – συζητήσεις	347-348
Β'. Εκδόσεις	349
Γ'. Ιστοριογραφικά εργαστήρια	349

Δ'. Σεμινάρια εξ αποστάσεως	349-350
Ε'. Εκδηλώσεις-παρουσιάσεις	350-351
ΣΤ'. Μέσα κοινωνικής δικτύωσης της EMNE	351
Ευρετήριο τόμου 42 (2025)	353-359
Contents	360-361
Table des matières	362-363